

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
78 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2018

Наукове видання

Збірник тез доповідей 78 наукової конференції викладачів академії
23 – 27 квітня 2018 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеської національної академії харчових технологій,
протокол № 12 від 24.04.2018 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова Єгоров Б.В., д.т.н., професор

Заступник голови Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії:

Амбарцумянц Р.В., д-р техн. наук, професор

Безусов А.Т., д-р техн. наук, професор

Бурдо О.Г., д.т.н., професор

Віннікова Л.Г., д-р техн. наук, професор

Волков В.Е., д.т.н., професор

Гапонюк О.І., д.т.н., професор

Жигунов Д.О., д.т.н., доцент

Іоргачова К.Г., д.т.н., професор

Капрельянц Л.В., д.т.н., професор

Коваленко О.О., д.т.н., ст.н.с.

Косой Б.В., д.т.н., професор

Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор

Мардар М.Р., д.т.н., професор

Мілованов В.І., д-р техн. наук, професор

Осипова Л.А., д-р техн. наук, доцент

Павлов О.І., д.е.н., професор

Плотніков В.М., д-р техн. наук, доцент

Станкевич Г.М., д.т.н., професор,

Савенко І.І., д.е.н., професор,

Тележенко Л.М., д-р техн. наук, професор

Ткаченко Н.А., д.т.н., професор,

Ткаченко О.Б., д.т.н., професор

Хобін В.А., д.т.н., професор,

Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор

Черно Н.К., д.т.н., професор

В процесі стратегічного управління ніщо не є закінченим, і всі попередні дії коригують залежно від трансформації навколишнього середовища або виникнення нових можливостей, здатних поліпшити стратегію. Стратегічне управління – процес, який перебуває в постійному русі. Зміни обставин як усередині підприємства, так і поза ним, або все разом потребують відповідних коригувань стратегії. Тому процес стратегічного управління є замкнутим циклом, в якому аналіз займає не останнє місце.

ОЦІНКА МАЙНА ПІДПРИЄМСТВА: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

**Ступницька Т.М., к.е.н., доцент кафедри обліку та аудиту
Одеська національна академія харчових технологій**

Оцінка майна підприємства є одним з вагомих завдань управління в сучасних економічних умовах. Це впливає на рівень конкурентоспроможності підприємства та розвиток діяльності підприємства у зовнішньому середовищі.

Підходи та методи оцінки майна визначаються нормативно-правовими актами України та розглядаються в наукових працях таких авторів: Аканова А.А., Бачинської О.М., Божко Е.А., Валдайцева С.В., Галанова В.О., Єгорова О.В., Єсіпова В.Є., Марченко В.М., Матюшенко О.І., Мединцева М.О., Патрікі Н.П., Уколова О.О., Хаустова В.Є. та ін.

Правові засади здійснення оцінки майна, майнових прав та професійної оціночної діяльності в Україні регулюються Законом України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні», Постановою Кабінету міністрів України «Про затвердження Методики оцінки майна», Національними стандартами оцінки та іншими нормативно-правовими актами з оцінки майна та міжнародними стандартами оцінки в частині, що не суперечить національним нормативно-правовим актам з оцінки майна.

Закон України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» визначає правові засади здійснення оцінки майна, майнових прав та професійної оціночної діяльності в Україні, її державного та громадського регулювання, забезпечення створення системи незалежної оцінки майна з метою захисту законних інтересів держави та інших суб'єктів правовідносин у питаннях оцінки майна, майнових прав та використання її результатів [1].

Відповідно до «Методики оцінки майна» проводиться оцінка об'єктів у матеріальній формі, об'єктів у формі єдиних (цілісних) майнових комплексів, у тому числі разом із земельними ділянками, на яких такі об'єкти розташовані, об'єктів у нематеріальній формі, у тому числі майнових прав інтелектуальної власності, визначається розмір статутного капіталу акціонерного товариства, пайового фонду колективного сільськогосподарського підприємства, що утворюється в процесі приватизації (корпоратизації), та розмір збитків [2].

Національні стандарти оцінки є обов'язковими для застосування під час проведення оцінки майна та майнових прав суб'єктами оціночної діяльності, а також особами, які відповідно до законодавства здійснюють рецензування звітів про оцінку майна.

Згідно з Законом України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» майном, яке може оцінюватися, вважаються об'єкти в матеріальній формі, будівлі та споруди (включаючи їх невід'ємні частини), машини, обладнання, транспортні засоби тощо; паї, цінні папери; нематеріальні активи, в тому числі об'єкти права інтелектуальної власності; цілісні майнові комплекси всіх форм власності.

За національним стандартом оцінки 1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав» виділяють такі підходи до оцінки вартості майна підприємства [3]:

— порівняльний (ринковий) підхід, дає уявлення про вартість, порівнюючи оцінюване майно з ідентичним або подібним майном, для яких доступна інформація про ціни; (при реалізації порівняльного (ринкового) підходу необхідно розглянути ціни в транзакціях з ідентичним або подібним майном, що мали місце);

— дохідний підхід дає уявлення про вартість шляхом конвертації майбутніх грошових потоків в поточну вартість, враховує дохід, що майно генеруватиме протягом строку корисного використання та визначає вартість через процедуру капіталізації яка полягає у перетворенні доходів у суму капіталу шляхом застосування відповідної ставки капіталізації або дисконтування; методами дохідного підходу є: капіталізація доходу; дисконтування грошових потоків; різні моделі ціноутворення опціонів);

— витратний підхід дає уявлення про вартість на основі економічного принципу, який полягає у тому, що покупець сплатить за майно не більше, ніж за отримання майна еквівалентної корисності шляхом придбання або відтворення (заснований на принципі, згідно з яким ціна, яку покупець на ринку сплачує за оцінюване майно, не може бути більше витрат на придбання або відтворення еквівалентного майна, за винятком випадків, коли це неможливо внаслідок певних обставин (незручного часу, ризику або інших чинників).

Кожен з основних підходів до оцінки включає різні методи, що використовуються для різних класів активів.

В сучасних умовах методи ринкового підходу застосовуються при оцінці нерухомості й землі, дохідний підхід використовується для оцінки майнових комплексів, а витратний – для обґрунтування нового будівництва, оцінки ефективності земельної ділянки, страхування ризиків та для інших цілей.

Кожен з методичних підходів має свої переваги та недоліки (табл. 1). В сучасних умовах методи ринкового підходу застосовуються при оцінці нерухомості й землі, дохідний підхід використовується для оцінки майнових комплексів, а витратний – для обґрунтування нового будівництва, оцінки ефективності земельної ділянки, страхування ризиків та для інших цілей. Складність застосування певного методичного підходу, пов'язана з відсутністю чи недостовірністю інформації, що є необхідною для здійснення.

Таблиця 1 – Переваги та недоліки різних підходів до оцінки вартості майна [5]

Підхід	Переваги	Недоліки
Порівняльний (ринковий)	дозволяє врахувати при оцінці унікальність кожного об'єкта	– складність отримання інформації для проведення розрахунків; – складність розрахунку, що може відбитися на достовірності отриманого результату. – складність отримання інформації для проведення розрахунків;
Дохідний	універсальність	– певний суб'єктивізм, який обумовлюється ймовірнісною природою передбачуваних прибутків
Витратний	дозволяє відобразити фактичні здійснені витрати підприємства	оцінка, що отримана за допомогою такого методу рідко відповідає дійсній вартості активів в умовах ринку

Складність застосування певного методичного підходу, пов'язана з відсутністю чи недостовірністю інформації, що є необхідною для здійснення оцінки, тому окремі науковці пропонують недоліки одного підходу подолати шляхом комплексного використання різних методів оцінки, що в кінцевому випадку дасть можливість отримати найбільш достовірний результат [4].

Література

1. Закон України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну діяльність в Україні» від 12.07.2001 р. № 2658-III: станом на 16.01.2016 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2658-14>
2. Постанова КМУ «Про затвердження Методики оцінки майна»: станом на 06.09.2016 р. / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1891-2003-%D0%BF>

3. Національний стандарт № 1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав» від 10 вересня 2003 р. N 1440: станом на 15.04.2015 р. / Кабінет міністрів України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1440-2003-%D0%BF>

4. Мединцева М.О. Методичні підходи до оцінювання вартості бізнесу [Електронний ресурс] / М.О. Мединцева, В.М. Марченко. – Режим доступу: http://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/14324/1/2015_1_Medyntseva.pdf

5. Ткаченко О.В. Методичні підходи до оцінки майна [Електронний ресурс] / О.В. Ткаченко, Н.А. Романова, В.О. Слабодич. – Режим доступу: http://www.confcontact.com/20101224/3_tkachRom.php

АНАЛІЗ ЕКСПОРТУ РОСЛИННИХ ОЛІЙ З УКРАЇНИ

¹Антонюк О.П., к.е.н. доц., ²Антонюк П.О., к.е.н., с.н.с.

Одеська національна академія харчових технологій

Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України, м. Одеса

Завдяки введенню експортного мита на насіння соняшнику майже весь урожай переробляється на сучасних вітчизняних заводах, а обсяг виготовленої соняшникової олії перевищує потреби внутрішнього ринку. Тому приблизно 90 % виробництва олії направляється на експорт, а Україна в останні роки стає основним світовим експортером з часткою 54-56 %. Особливо високі темпи експорту мають місце в останні п'ять років з 3200 тис. т в 2013 р. до 5757,3 тис. т в 2017 р., або на 179,9 %. Досить насичений світовий ринок соняшникової олії, (історично соняшникова олія в структурі рослинних олій знаходиться постійно на четвертому місці з часткою близько 8,0 %) у т.ч. завдяки зростаючим поставкам з України, відреагував відповідно – зниженням експортних цін. В період 2013-2017 рр. ціна зменшувалась щорічно з 1022 дол/т. в 2013 р. до 747 дол/т в 2017 р., визвавши значні втрати експортної виручки для України.

Крім соняшникової олії з України експортується також соєва та ріпакові олії, правда, в значно менших обсягах – в 2017 р. відповідно 166,5 тис. т і 64,2 тис. т. На ці олії в 2017 р. приходить лише 3,9 % експорту рослинних олій, а більше 96 % – це соняшникова олія.

Недоліком в експорті рослинних олій є те, що переважно експортується нерафінована олія – 2017 р. частка нерафінованої олії склала: по соняшниковій – 92,0 %, соєвій – 100,0 %, ріпакової – 99,2 %.

Експорт рафінованої олії, тобто продукції з більшою доданою вартістю, проводиться не досить енергійно, на чому держава втрачає значні суми експортної виручки на різниці в цінах. Так, в 2017 р. експортна ціна 1 т сирової соняшникової олії була 735,7 дол., а рафінованої – 882,6 дол.

На сьогодні потужні імпортери олій – країни ЄС, Турція та ін. здійснюють закупки сирової олії, рафінацію олій на підприємствах і продають під своїм торговими марками, у т.ч. на експорт. Наприклад, Нідерланди – невелика країна з населенням 17 млн. осіб в 2017 р. закупила 451 тис. т сирової соняшникової олії з України. Нідерланди – одна із самих потужних в світі країн щодо експорту продуктів харчування. Менше третини від імпортованого продовольства споживається жителями країни, решта доробляється та іде на експорт. Там знають, як працює ринок і купують товар дешевше, доробляють і продають дорожче. Так маленькі Нідерланди розміром в одну українську область обходять значно по експорту велику Україну – важливо не кількість проданого товару, а його вартість.

Враховуючи, що посівні площі під соняшником в Україні вже в два рази перевищують рекомендовані, розміри в перспективі не слід очікувати значного зростання виробництва та експорту соняшникової олії. Збільшити виробництво і експорт рослини олій можливо за рахунок таких олійних, як соя і ріпак. Виробництво цих культур в останні роки демонструє значний прогрес – серед світових виробників Україна займає по сої – восьме, по ріпаку –

ОГЛЯД РИНКУ ПРОДУКТІВ СПОРТИВНОГО ХАРЧУВАННЯ	
Кручек О.А.	289
БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Євтушок О.В., Значек Р.Р.	290
МАРКЕТИНГОВА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ	
Євтушок О.В., Ліпова О.Л.	292
ПРОБЛЕМИ ТА ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПИВНОЇ ГАЛУЗІ В УКРАЇНІ	
Лозовська Г.М.	293

СЕКЦІЯ «МЕНЕДЖМЕНТ І ЛОГІСТИКА»

ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ	
Савенко І.І.	295
МІСЦЕ І РОЛЬ СТРАТЕГІЇ В УПРАВЛІННІ СУЧАСНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ	
Каламан О.Б.	296
ФОРМУВАННЯ ВИРОБНИЧО-ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО КОМПЛЕКСУ ЯК ІНСТРУМЕНТ БІОРЕІНЖИНІРИНГУ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	
Корсікова Н.М.	298
РОЛЬ КОМУНІКАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ У ЗАГАЛЬНОМУ МЕХАНІЗМІ УПРАВЛІННЯ СУЧАСНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ	
Козак К.Б.	300
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ СФЕРИ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИХ ПОСЛУГ	
Дроздова В.А.	302
СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	
Ніколюк О.В., Левчук Ю.С.	303
МЕТОДИКА ВИЗНАЧЕННЯ ХАРАКТЕРИСТИК ПРИЙМАЛЬНО-ВІДПУСКНОЇ ЕКСПЕДИЦІЇ СКЛАДІВ-ХОЛОДИЛЬНИКІВ	
Чабаров В.О., Мужайло В.Д.	305
ФАКТОРИ ТА УМОВИ ФІНАНСОВОЇ РІВНОВАГИ ПІДПРИЄМСТВ ВИНОРОБНОЇ ГАЛУЗІ	
Бондаренко С.А.	307
АНАЛІЗ РИНКУ КОВБАСНИХ ВИРОБІВ УКРАЇНИ	
Дьяченко Ю.В.	309
УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ МАЛОГО АГРОПІДПРИЄМСТВА	
Брюшкова Н.О.	312
ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ	
Кругляк Г.О.	313
ВПРОВАДЖЕННЯ «МАТРИЦІ КОНФЛІКТНОСТІ ПЕРСОНАЛУ» ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ»	
Селіхов С.В.	314

СЕКЦІЯ «ОБЛІК І АУДИТ»

АСПЕКТИ ОЦІНКИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТА ЇХ ОБ'ЄДНАНЬ	
Купріна Н.М.	316
ЗЕМЕЛЬНА РЕФОРМА. БУТИ ЧИ НЕ БУТИ?	
Немченко В.В., Немченко Г.В.	317
ЗАСТОСУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОГО АНАЛІЗУ ДЛЯ ПРИЙНЯТТЯ СТРАТЕГІЧНИХ РІШЕНЬ	
Ошечков О.П.	318
ОЦІНКА МАЙНА ПІДПРИЄМСТВА: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ	
Ступницька Т.М.	319
АНАЛІЗ ЕКСПОРТУ РОСЛИННИХ ОЛІЙ З УКРАЇНИ	
Антонюк О.П., Антонюк П.О.	321
УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ, ЯК МЕХАНІЗМУ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛУ ПРИБУТКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	
Іванченкова Л.В.	322
ОСНОВНІ АСПЕКТИ НОВОЇ РЕДАКЦІЇ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ВЕДЕННЯ КАСОВИХ ОПЕРАЦІЙ У НАЦІОНАЛЬНІЙ ВАЛЮТІ В УКРАЇНІ	
Євтушевська О.О.	323
СИСТЕМА ПОКАЗНИКІВ ДЛЯ ОЦІНКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ МАЛОГО БІЗНЕСУ	
Баранюк Х.О.	325